

**Komunikat z konferencji prasowej spółki Raciborskie Centrum Recyklingu
R3 Racibórz sp. z o.o. z dnia 27 marca 2024 r.**

Tematem konferencji prasowej RCR były zagadnienia związane z ekonomią składowiska odpadów oraz współczesnych wymagań techniczno-finansowych wobec takich obiektów.

W pierwszej części konferencji zwrócono uwagę na fakt, że na mocy umowy PPP (podpisanej w 2014 roku przez miasto z prywatną spółką) aż do 2021 roku spółka komunalna RCR zarządzająca składowiskiem nie uzyskiwała dodatnich wyników finansowych, swoje gospodarcze istnienie zawdzięczając wyłącznie dotacjom ze strony miasta. Natomiast korzyści finansowe z uprzywilejowanej ceny za składowanie stabilizatu czerpała w tym czasie prywatna spółka zarządzająca instalacją MBP na terenie składowiska odpadów. Organizatorzy konferencji podkreślili, że na przełomie lat 2016–2023 liczba odpadów przyjmowanych na składowisko była na zbliżonym poziomie ok. 40 tys. ton rocznie, co stoi w sprzeczności z upowszechnianymi przez niektóre opozycyjne środowiska informacjami, jakoby dopiero od niedawna przywożono odpady spoza Raciborza i że składowisko „jest zasypywane w zastraszającym tempie”.

W kolejnych zestawieniach tabelarycznych przedstawiono korzystne zmiany w sytuacji finansowej spółki RCR, które powstały w wyniku dywersyfikacji źródeł pozyskiwania stabilizatu po cenie rynkowej, z pominięciem spółki Empol (która korzysta z uprzywilejowanych zapisów umowy PPP i składowuje w Raciborzu stabilizat po cenie dużo niższej niż rynkowa).

Dzięki przesunięciu „centrum zysku” ze spółki Empol na spółkę komunalną RCR, możliwe było podjęcie przez nią – za obecnej kadencji zarządu – szeregu działań o charakterze inwestycyjnym, takich jak zakup nowoczesnych maszyn specjalistycznych (prawie 3 mln złotych) czy sfinansowanie nakładów na szkolenia pracowników RCR.

Ponadto, w ostatnim roku, RCR przekazała do miasta Racibórz 1,5 mln złotych dywidendy, która zostanie wykorzystana w budżecie miasta dla dobra mieszkańców Raciborza; w konsekwencji pozwala to, między innymi, na utrzymanie najniższej opłaty śmieciowej w regionie.

	ZZO					RCR R3	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Utracony przychód RCR (cenie, ilości)</i>	-3 704 337	-4 214 402	-5 099 382	-4 721 787	-3 007 727	-3 085 275	-1 803 423
<i>suma utraconych przychodów</i>	-20 747 636					-4 759 177	
<i>Ilość odebranych odpadów</i>	28 506	31 581	38 334	33 652	28 980	37 618	42 058
<i>Przychody ze sprzedaży ogółem [pln]</i>	3 424 000	4 022 000	4 987 000	5 689 000	5 439 000	8 274 000	11 585 000
Zysk netto [zł]	442 000	471 000	171 000	114 000	308 000	1 570 000	1 813 000
dywidenda wypłacona							1 500 000
EBITDA				1 008 441,0	1 119 834,0	2 460 356,0	2 829 900,0
<i>Rentowność [%]</i>	12,91%	11,71%	3,43%	2,00%	5,66%	18,98%	15,65%
Cash flow [pln]	1 506 000					3 383 000	
Zarząd spółki:	Władysław Konopka					Jan Makowski	

Wnioski:

- (1) W latach 2017–2021 spółka nie potrafiła wygenerować dodatnich przepływów pieniężnych (*cash flow*) z działalności operacyjnej (kadencje Władysława Konopki);
- (2) W latach 2022–2023 spółka wygenerowała potężną nadwyżkę finansową, umożliwiającą realizację ambitnego planu inwestycyjnego (kadencja Jana Makowskiego);
- (3) Dzięki korzystnym zapisom umowy PPP (podpisanej w 2014 roku) prywatna spółka EMPOL mogła zarabiać na każdej tonie stabilizatu powyżej limitu 7000 ton (tyle stabilizatu produkuje instalacja Empolu z odpadów komunalnych Raciborza, których jest 20 000 ton rocznie) dostarczonego na składowisko odpadów stabilizatu;
- (4) Zmiana polityki działania składowiska odpadów oraz dywersyfikacja źródeł pozyskiwania stabilizatu przez obecny zarząd spowodowała przekierowanie strumienia zysków z EMPOL-u na RCR;
- (5) Wskutek zmiany polityki zarządzania składowiskiem, RCR znalazł się pod presją fałszywej krytyki ze strony opozycyjnych polityków i działaczy (*R. Majnusz, A. Markowiak, A. Witecki, J. Wojciechowicz, A. Wolny*) oraz samej spółki EMPOL, stając się podmiotem wielu niewybrednych ataków medialnych;

Druga część konferencji poświęcona była prezentacji działań, niezbędnych dla utrzymania funkcjonowania składowiska odpadów w Raciborzu na odpowiednim poziomie technologicznym, zgodnie z coraz bardziej rygorystycznymi przepisami dotyczącymi także bezpieczeństwa.

Uczestnicy konferencji zostali zaznajomieni z kierunkami działań technicznych oraz wydatków niezbędnych na utrzymanie działalności operacyjnej składowiska odpadów. Obecne przepisy prawa krajowego i unijnego narzucają na prowadzącego składowisko odpadów szereg obowiązków, których spełnienie warunkuje możliwość funkcjonowania instalacji. Te działania to:

- Koszty modernizacji i bieżących remontów kwater składowiska oraz dróg dojazdu
- Koszty przeglądów technicznych (UDT) oraz rejestracyjnych dla specjalistycznego sprzętu pracującego na składowisku
- Koszty stałego monitoringu emisji do środowiska
- Koszty okresowego badania podłoża składowiska (geodezja, stopień kompaktacji)
- Koszty stałego nadzoru wizyjnego (system kilkudziesięciu kamer przemysłowych z obrazem 24 h/dobę)
- Koszty okresowego pobierania i badania próbek odpadów
- Koszty utrzymywania infrastruktury technicznej zapewniającej bezpieczeństwo składowania odpadów (instalacja odbioru, przesyłu oraz spalania gazu składowiskowego, rowy i kanały melioracyjne, systemy odprowadzenia wód i odcieków, ogrodzenie i zagospodarowanie terenu)
- Koszty bieżącego dostosowywania technologii do wymagań BAT oraz wskaźników recyklingu odpadów
- Koszty szkoleń specjalistycznych dla pracowników

Jak wynika z powyższego wykazu, postulaty niektórych przeciwników politycznych, ostatnio wyrażonych np. przez Komitet Wyborczy Wyborców Michała Fity, dotyczące „pozostawienia składowiska i nieprzyjmowania odpadów spoza Raciborza” świadczą o braku zrozumienia zasad funkcjonowania nowoczesnego składowiska i konieczności stałego modernizowania instalacji – co wymaga poważnych i stałych nakładów finansowych.

Pozostawienie składowiska tylko z 7 tys. ton stabilizatu (wytworzonego z 20 tys. ton odpadów komunalnych, które wytwarza corocznie Racibórz) – co postulują przeciwnicy polityczni obecnej władzy – spowoduje wyłącznie jeden katastrofalny skutek: składowisko odpadów bardzo szybko przestanie być samowystarczalne finansowo, co w konsekwencji doprowadzi do poniesienia opłaty śmieciowej, a nawet – do zamknięcia składowiska z powodu niespełnienia rygorów prawnych, bezpieczeństwa i technologicznych.

Współczesne wymagania zmuszają zarządzających składowiskiem do spełnienia coraz to bardziej wyśrubowanych norm funkcjonowania, których nie da się zapewnić w sposób proponowany np. przez A. Markowiaka, R. Majnusa, M. Fitę czy R. Czernera.

Analizując ostatnie wypowiedzi publiczne KWW Michała Fity należy zdecydowanie podkreślić brak zrozumienia ze strony tych polityków dla procesów zachodzących na składowisku odpadów. Zarząd RCR ocenia, że powodem jest gra polityczna przed wyborami – przedstawiciele KWW M. Fity byli obecni na wielogodzinnym spotkaniu w siedzibie RCR, gdzie mieli pełną możliwość zapoznania się z faktami dotyczącymi działalności składowiska, ilości przyjmowanych odpadów oraz problematyki tzw. „kryzysu odorowego”.

Mimo to, rozpowszechniają oni w dalszym ciągu nieprawdziwe i wprowadzające w błąd opinię publiczną informacje dotyczące tych spraw. Miarą niezrozumienia przez te osoby problematyki funkcjonowania składowiska w Raciborzu jest fakt, że proponują oni – jako rzekome „lekarstwo” na problemy odorowe – wzajemnie wykluczające się postulaty. Z jednej strony komitet wyborczy M. Fity wymaga, żeby odbierać na składowisko tylko odpady z Raciborza (czyli tylko 7 tys. ton rocznie stabilizatu, wytworzonego z 20 tys. ton odpadów komunalnych), a równocześnie żądają od obecnych władz miasta zgody na „hermetyzację instalacji MBP prowadzonej przez Empol”.

Co ten paradoks poglądów M. Fity i jego popleczników oznacza w praktyce?

- składowisko upadnie lub zostanie przejęte przez Empol (o co spółka ta zabiega od dawna), ponieważ kwota uzyskana od Empol za składowanie 7 tys. ton rocznie nie pokrywa kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa;
- spółka Empol wystąpi na drogę sądową przeciwko miastu, ponieważ umowa PPP (podpisana przez koalicjanta M. Fity w Radzie Miasta – Mirosława Lenka) zapewnia jej wieloletnie prawo dostarczania nawet do 28 tys. ton stabilizatu rocznie (umowa obowiązuje do 2035 roku);
- „zgoda na hermetyzację” w praktyce oznacza zgodę na zwiększenie mocy przerobowych instalacji MBP Empolu do 96 tys. ton (z obecnych 47 tys. ton), czyli podwojenie odpadów komunalnych, zwożonych do Raciborza przez Empol z całej Polski;

Na potwierdzenie powyższych twierdzeń, prowadzący konferencję przedstawili wykaz planowanych przez PUK Empol inwestycji na terenie składowiska odpadów w Raciborzu, który został przygotowany w oparciu o oficjalne dokumenty zamieszczone w Projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Woj. Śląskiego na lata 2023–2028.

Wynika z niego, że PUK Empol zamierza – na obecnie już w pełni zagospodarowanym terenie przy ul. Rybnickiej 125 w Raciborzu – zrealizować co najmniej trzy duże projekty rozbudowy własnej instalacji (bez uwzględniania „hermetyzacji”):

- Tabela nr 11: Punkty PSZOK planowane do rozbudowy/modernizacji (str. 55, pkt 3/003), adres: Rybnicka 125, „Modernizacja celem poprawy funkcjonalności PSZOK”, brak danych o podmiocie realizującym;¹
- Tabela nr 13: Instalacje do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów” (str. 76, pkt 7/207), adres: Rybnicka 125, Kompostownia – zwiększenie z 1000 Mg do 2000 Mg; inwestycja EMPOL;²
- Tabela nr 15: Instalacje do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych planowane do rozbudowy/modernizacji” (str. 79, pkt 3/323), adres: Rybnicka 125, Instalacja do odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, moc 25 000 Mg, inwestycja EMPOL;³

Działania te – planowane do realizacji przez Empol – należy jednoznacznie ocenić **jako szkodliwe i potencjalnie zagrażające interesom** Miasta Racibórz oraz działających tutaj spółek komunalnych, a przede wszystkim: niekorzystne dla lokalnej społeczności (w kontekście wzrostu ilości przywożonych przez Empol odpadów oraz utraty kontroli nad strumieniem odpadów kierowanych na składowisko przez Empol).

Wniosek: zapowiedzi Empol (oraz politycznych promotorów tego podmiotu takich jak M. Fita czy M. Lenk), jakoby ich celem była wyłącznie „hermetyzacja” obecnej instalacji MBP stoją w sprzeczności z ujawnionymi planami inwestycyjnym tej spółki wskazanymi powyżej.

¹ Przy ul. Rybnickiej 125 nie funkcjonuje PSZOK, zatem należy przypuszczać, że jest to inicjatywa Empol mająca na celu utworzenie własnego PSZOK na terenie obecnej instalacji MBP. Potwierdza to tabela inwestycji nr 32 (str. 118 załącznika I).

² I znowu: pod adresem RCR planowane jest zwiększenie mocy kompostowni Empol. Należy postawić pytanie: gdzie na obecnym terenie zarządzanym przez Empol możliwe jest jakiegokolwiek zwiększenie pracy jakiegokolwiek instalacji?

³ Nadal wskazywany jest przez Empol adres: ul. Rybnicka 125. I następne 25 000 ton odpadów.....